בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', **ב' בשבט** תשס"ח (09 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אתמול היה... ראש חודש **שבט**: **"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!"** [תהלים קי"ח 24]

חודש שבט הוא החודש ה- 11 במניין החודשים **ליציאת מצרים** (המתחיל מניסן), ואילו הוא החודש ה- 5 למניין **בריאת העולם** (המתחיל מתשרי). ובמקרא, חודש שבט תמיד נקרא החודש ה- 11, ככתוב: **"ביום עשרים וארבעה לעשתי עשר [=11] חודש הוא חודש שבט...היה דבר ה' אל זכריה...לאמור"** [זכריה א' 7]. מזלו של החודש – **דלי**, על-שם הכתוב: **"יזל מים מדליו וזרעו במים רבים"** [במדבר כ"ד 7]. כיוון שבשבט כבר יצאו רוב גשמי השנה (הלוואי!) והבורות מלאים והמים שבבארות עולים, והדליים שואבים ממרומי הבור ולא מעומקו, וכשהם יוצאים מן הבור עדיין מימיהם נוטפים מדפנותיהם שמבחוץ.

באחד לחודש שבט, דיבר משה לישראל את משנה התורה, הוא **ספר דברים**: **"בעבר הירדן, בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמור..."** [דברים א' 5]. שם הוכיחם על כל אשר מרו את פי ה' ב- 40 שנה שהיו במדבר, שם חזר ושנה להם הרבה מן המצוות שכבר נאמרו בהר סיני ובאהל מועד, וגם באר להם מצוות חדשות שעדיין לא נאמרו להם, וכן נתן להם את הברכות והקללות והכינם לבוא לרשת את ארץ כנען, ובירך אותם לפני מותו. **37 יום** (!) דיבר משה את כל הדברים האלה עם כל ישראל: באחד בשבט התחיל, וב-ז' באדר השלים. לכן אמרו חז"ל: משול אחד בשבט כיום מתן תורה. ב- ו' בסיון (חג השבועות) ניתנה תורה לישראל ואותו היום מסוגל לקבלת עול תורה ומצוות בכל שנה. **אף באחד בשבט נפתחים בלבות ישראל מעיינות חדשים של תורה** (*אולי בדומה לזה שנפתחות ארובות השמיים בימים אלה לתת לנו את גשמי הברכה שאנו זוכים להם*), כיוון שבו ביום ניתן לישראל משנה תורה, וכל הימים האלה שבין ראש חודש שבט ל-ז' באדר מסוגלים לזכות בהם לכח התחדשות בעסק התורה והמצווה. [ספר התודעה]

והיום, ***<u>ב' בשבט</u>*** *- יום פטירת* ***ר' זושא מאניפולי.***

היה ר' זושא נוהג לומר: "כשאגיע לבית דין של מעלה, לא ישאלו אותי מדוע לא הייתי **משה רבינו**, ישאלו אותי מדוע לא הייתי **זושא**"

ר' משולם זושא מאניפולי, בנו של ר' אליעזר ליפמן ואחיו הגדול של ר' אלימלך מליז'נסק ("*הנועם אלימלך*") היה מתלמידיו של **המגיד ממזריטש**. שני האחים יחדיו למדו אצל המגיד ואף זכו לשמשו באופן אישי. לאחר עזבו את מזריטש, יצאו שני האחים למסע נדודים ברחבי פולין לקרב יהודים ליהדות ולהפיץ את דרכי החסידות.

...

ר' זושא התפרסם בדבקותו הנפלאה, וכן נודע באהבת ישראל שלו. הוא פעל רבות לפדיון שבויים. ר' זושא האריך חיים, וכל חייו היה עני מרוד ובשנותיו האחרונות אף סבל קשות מחוליים קשים, אשר גם אותם קיבל על עצמו באהבה רבה. מספרים על תלמיד חכם שבא להמגיד ממזריטש, ושאלו: כיצד אמרו רבותנו, שחייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, והרי דבר זה קשה ביותר? ענהו המגיד הקדוש שאת התשובה יקבל אצל תלמידו רבי

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום <u>רביעי</u>
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ב' בשבט תשס"ח (09 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

זושא מאניפולי; כידוע רבי זושא סבל יסורים ומכאובים, מכף רגלו ועד קדקדו, ובאמת היה לחידה ולפלא מה תהיה תשובתו של רבי זושא? הלך אותו חכם לרבי זושא וסיפר לו שבא בשליחות רבו המגיד ממזריטש כדי שיסביר לו את המאמר התמוה הנ"ל של חכמינו ז"ל. הביט בו רבי זושא בתמהון, וענה לו: "הרי על שאלה כזו צריך לענות מישהו שלפחות סבל פעם אחת איזה דבר רע, ואני שמעולם לא סבלתי דבר רע, איני יודע להשיב" הבין מיד אותו חכם את המשמעות של הדברים ונשא קל וחומר מהצדיק אשר מדוכא הוא ביסורים, וטוען שאינו יודע מהי רעה.

מספרים על ר' זושא מאניפולי שהלך בדרך ופגש גוי שמעמיס את העגלה שלו בחציר, ואותו הגוי ביקש ממנו לעזור לו. השיב לו ר' זושא שאינו יכול מסיבות שונות. ענה לו הגוי: "יכול אתה אבל אינך רוצה!". ר' זושא למד מהמקרה הזה מוסר גדול מאוד, שכביכול הוא יכול להרים עצמו בעבודת ה', רק אינו רוצה, ואותו עגלון גוי עם החציר - היה רק שליח כדי לפקוח את עיניו.

על המשנה הפותחת את מסכת ברכות: "מאימתי קורין את שמע בערבית" למד רבי זושא כלל בתפילה ואמר: ש"מאמתי" זו לא שאלת זמן, אלא הוראה, שאת 'שמע' צריך לקרוא ב**אימה** – "מאימת י' [=ה']". בניגוד לאחיו הוא לא הפך להיות אדמו"ר, אולם בכל זאת רבים נהרו לשמוע את תורתו וללמוד מהליכותיו. ידוע הויכוח בין שני האחים כיצד מגיעים ליראת השם, רבי אלימלך טען כי יש לראות את גדולת הבורא. רבי זושא טען כי יש לראות את שפלות עצמו ומכאן מגיעים ליראה. את דברי תורתו ריכזו תלמידיו בספר "מנורת הזהב".

הרבי ר' זושא, כמעט ולא נשארו לו שניים... אבל שן אחת נשארה - הוא ביקש שישאירו לו אותה, כדי שיזכה לאכול בעזרתה את החזרת של ליל הסדר (השורש הלבן המר שאוכלים לפי מנהג האשכנזים).

ר' זושא החליט להשיא את בתו, והלך ואסף תרומות להכנסת כלה... אחרי יום ארוך של התרוצצות מבית לבית הוא אסף סכום של 300 רובלים. בחוזרו לביתו ראה התקהלות ושמע אשה צועקת וממררת בבכי... גנבו לה כסף שהיתה צריכה לשלם לפריץ, אם לא -יהרוג אותה... ר' זושא התקרב ושאל אותה כמה כסף היה לה ובאיזה מטבעות ושטרות זה היה לה, והלך מן המקום.
לאחר מספר דקות חזר עם הכסף אך טען שהוא רוצה בעבור זה שהוא מחזיר לה 50 רובלים...
לא הבינו למה הוא לא מחזיר לה הכל והתחילו ויכוחים וכולם צעקו עליו והשפילו אותו, עד שבא רב המקום ושכנע אותו להחזיר לאשה המסכנה את כל הסכום, ור' זושא תרצה.
לאחר מכן, שאל אותו הרב למה היה צריך להקים את המהומה הזאת, וענה לו ר' זושא - הכסף הזה לא באמת של האשה, הוא היה מיועד לחתונת בתי; ברגע שבאתי להחזיר לאשה את הכסף, נכנסה בי גאווה, איזה צדיק אני, אחרי שאספתי כל היום את הכסף אז אני נותן אותו... אחר כך חשב לעצמו שהוא לא רצה את כל הכבוד מהמצווה הזאת כדי שלא ירד לו שכר המצווה בעולם הבא...
לכן, רצה לקבל בזיונות ועשה מה שעשה... בזכות זה הוציא הרב 300 רובלים ונתן לר' זושא, ואמר לו: מקודם בא אלי נער מפוחד, הוא אמר שלקח את הכסף מאשה אחת ועכשיו הוא

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', **ב' בשבט** תשס"ח (**09** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

התחרט, ולכן בא והחזיר לי. הסוף טוב הכל טוב... ממצווה ומרצון השם - אף פעם לא מפסידים!